



**“ Miks on oluline patsiendilt küsida võimaliku raseduse kohta? ”**

## **Raseda patsiendi puhul on vajalik rakendada erilisi ettevaatusabinõusid**

Ioniseerivast kiirgusest (nt röntgenkiirgusest) põhjustatud kahjulike mõjude risk on lootele suurem, eriti raseduse esimestel kuudel. Patsiendilt on oluline küsida, kas ta on rase või arvab, et ta võiks olla rase. Võimalusel on loote kaitsmiseks soovitatav radioloogiline uuring edasi lükata või kaaluda alternatiivset uurimismeetodit.

Kõhu ning vaagnapiirkonna KT- ja röntgenuuringud tuleks tavaolukorras raseduse lõpuni edasi lükata, välja arvatud trauma või eluohtliku situatsiooni korral. Kui uuringut ei ole võimalik edasi lükata, tuleb kasutusele võtta võimalikud ettevaatusabinõud, et kiirgusdoos lootele oleks võimalikult väike.

**Rääkige sellest oma patsiendiga!**

# Mõnedel juhtudel võib radioloogilise uuringu vältimine või edasilükkamine olla patsiendi huvides!



## Positiivne mõju patsiendile

- Lootele potentsiaalset ohtliku kiirgusdoosi vältimine
- Rasedale patsiendile erilise tähelepanu pööramine tagab tema jaoks sobivaima kuvamisuuringu valiku, mille puhul kiirgusega kokkupuude on minimaalne või puudub

## Radioloogile oluline teave saatekirjas

Rasedus või raseduse võimalikkus peab olema radioloogile saadetud saatekirjas selgelt välja toodud. Erilist tähelepanu tuleb pöörata saatekirjadele, millega suunatakse patsient suure kiirgusdoosiga kõhu- ja vaagnapiirkonna KT- või röntgenuuringule. Paljudel juhtudel saab radioloog uuringut kohandada, et piirata või vältida patsiendi kokkupuudet ioniseeriva kiirgusega. Radioloogiga konsulteerimine enne uuringule suunamist on parim võimalus tagada patsiendile sobivaim uuring.

## Ioniseeriv kiirgus ja rasedus

Isegi kui röntgenuuringust saadav kiirgusdoos on väike, võib põhjustada see lootele suuremaid riske kui täiskasvanule. Lootel tekkinud rakukahjustus võib sõltuvalt saadud kiirgusdoosist ja raseduse staadiumist suurendada vähi tekkeriski. Erakordselt kõrge kiirgusdoosi saamine (harva ühest uuringust saadav) võib põhjustada kasvupeetust, väärarenguid ja ajukahjustust<sup>1</sup>.

1. United Nation Environment Program „Radiation: Effects and Sources“ (2016)

**Rääkige sellest oma patsiendiga!**